

Nyckeln till det digitala Sverige

Berättelse

Om du bor i Sverige kommer du snart att behöva ett BankID. BankID är en e-legitimation, alltså en digital identitetshandling. Du har den i mobilen eller på datorn, och med den kan du bevisa vem du är på internet. Man kan säga att BankID fungerar ungefär som ett ID-kort eller ett pass, men i digital form. När du loggar in skriver du en kod eller använder ditt fingeravtryck eller ditt ansikte, och då vet tjänsten att det verkligen är du.

I vardagen behöver man BankID till väldigt mycket. Du loggar in på din bank, du betalar med appen Swish, och du kontaktar vården via 1177. Du läser viktig post i en digital brevlåda som heter Kivra, och du deklarerar dina skatter hos Skatteverket. Många människor använder BankID flera gånger varje dag, vilket visar hur stor del av livet som har blivit digital.

För att skaffa BankID behöver du oftast ett svenskt personnummer och du måste vara kund i en bank. Flera svenska banker erbjuder BankID, till exempel Swedbank, SEB, Handelsbanken, Nordea och Danske Bank. Tjänsten drivs av ett företag som ägs av flera banker tillsammans. Det är dock inte säkert att exakt samma banker alltid kommer att erbjuda tjänsten, eftersom sådant kan ändras med tiden.

Hur många använder då BankID? Enligt BankID fanns det omkring 8,6 miljoner användare år 2024, vilket är nästan alla vuxna i Sverige. Samma år användes tjänsten cirka 7,6 miljarder gånger för att logga in eller skriva under något digitalt. Man ska komma ihåg att siffrorna ändras hela tiden, så de gäller ungefär.

Det sägs ibland att "alla i Sverige har BankID", men det stämmer inte helt. En del personer saknar BankID, och eftersom så många tjänster kräver det kan vardagen bli svårare för dem. BankID startade redan 2003, och Mobilt BankID i telefonen kom 2011. På kort tid har det blivit en självklar nyckel till det digitala Sverige.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
e-legitimation	en digital legitimation som visar vem man är på internet
identitetshandling	en handling som bevisar vem en person är
bevisa	visa tydligt att något är sant
fingeravtryck	mönstret på fingret som är unikt för varje person
tjänst	här: en funktion eller hjälp man använder, ofta på internet
brevlåda	här: en digital plats där man tar emot post
deklarerera	berätta för Skatteverket hur mycket pengar man tjänat

ORD	FÖRKLARING
erbjuda	ge någon möjlighet att få eller använda något
drivs	sköts; någon ansvarar för och håller igång det
miljard	tusen miljoner; ett mycket stort antal
sakna	inte ha något som man kanske behöver
självklar	något man tar för givet; helt naturligt

Läsförståelsefrågor

1. Vad är ett BankID enligt texten?
 1. En sorts bankkort som man betalar med i affären.
 2. En digital legitimation som bevisar vem man är på internet.
 3. Ett papper man får av Skatteverket en gång om året.
2. Vad behöver man oftast för att skaffa BankID?
 1. Ett svenskt personnummer och att vara kund i en bank.
 2. Ett pass från ett annat land.
 3. En e-postadress och ingenting mer.
3. Vad säger texten om hur många som har BankID?
 1. Exakt 8,6 miljoner personer, och siffran ändras aldrig.
 2. Omkring 8,6 miljoner år 2024, men siffrorna ändras hela tiden.
 3. Mindre än hälften av alla vuxna.
4. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Man kan kontakta vården via 1177 med hjälp av BankID.
 2. Alla personer i Sverige har BankID.
 3. BankID är gratis att skaffa.
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Mobilt BankID i telefonen kom år 2011.
 2. Bara en enda bank äger och driver BankID.
 3. Många använder BankID flera gånger varje dag.
6. Texten säger att siffrorna om antalet användare "gäller ungefär". Varför skriver texten så?
7. Varför kan vardagen bli svårare för en person som saknar BankID? Svara med stöd i texten.
8. Texten skriver "det sägs ibland att alla i Sverige har BankID". Varför håller texten inte helt med om det?

Facit

1. En digital legitimation som bevisar vem man är på internet.
1. Ett svenskt personnummer och att vara kund i en bank.
1. Omkring 8,6 miljoner år 2024, men siffrorna ändras hela tiden.
1. ja b) nej (texten säger att en del personer saknar BankID) c) det står inte i texten (texten säger inget om pris)
1. ja b) nej (företaget ägs av flera banker tillsammans) c) ja
- Exempel på svar: Antalet användare ändras hela tiden, så det går inte att ge en exakt siffra. Texten vill vara ärlig och inte säga något säkert som egentligen är ungefärligt.
- Exempel på svar: Väldigt många tjänster i Sverige kräver BankID, till exempel banken, vården och Skatteverket. Den som saknar BankID kan därför ha svårt att göra dessa saker på internet.
- Exempel på svar: Texten säger att en del personer faktiskt saknar BankID. Därför stämmer det inte helt att alla har det, även om nästan alla vuxna har det.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten passar för att öva på samhällsord (e-legitimation, tjänst, deklarerat) och på att markera osäkerhet i språket (“omkring”, “ungefär”, “det sägs”). Tema: digital vardag och samhällsservice i Sverige. Frågorna 6 och 8 är inferensfrågor om varför man uttrycker sig försiktigt och om myten att “alla” har BankID. Låt gärna eleverna jämföra med hur man legitimerar sig digitalt i sina egna länder, och diskutera vad som händer för den som står utanför.

Diskussionsfrågor

- Hur legitimerar man sig på internet i landet du kommer ifrån? Liknar det BankID?
- Texten säger att vardagen kan bli svårare för den som saknar BankID. Vilka problem kan en sådan person få i Sverige?
- Är det bra eller dåligt att så mycket i samhället kräver en digital legitimation? Tänk på både fördelar och nackdelar.
- **Skriv (4 meningar):** Beskriv en digital tjänst som du använder ofta. Vad gör du med den, och hur loggar du in?

Källor och faktagranskning

- BankID, Vår historia – <https://www.bankid.com/om-oss/historia>
- BankID, Statistik – <https://www.bankid.com/om-oss/statistik>
- Wikipedia: Bank-id – <https://sv.wikipedia.org/wiki/Bank-id>

- Sveriges Riksbank, Betalningsrapport 2024: Många saknar tillgång till e-legitimation – <https://www.riksbank.se/sv/betalningar-kontanter/sa-betalar-svenskarna/betalningsrapport-2024/sakerhet-effektivitet-och-tillganglighet/ar-betalningar-i-sverige-tillgangliga/manga-saknar-tillgang-till-e-legitimation/>

Faktaundersökning mot ovanstående källor i juni 2026. Nyckelfakta: BankID är en e-legitimation, alltså en digital identitetshandling som man använder i mobilen eller på datorn för att bevisa vem man är på internet. Tjänsten startade 2003, och Mobilt BankID som app lanserades i oktober 2011 och blev den vanligaste formen. BankID drivs av företaget Finansiell ID-Teknik BID AB, som ägs av flera svenska banker (bland andra Swedbank, SEB, Handelsbanken, Nordea och Danske Bank). Man behöver oftast ett svenskt personnummer och vara kund i en bank för att skaffa BankID. Många använder det i vardagen för att logga in på banken, betala med Swish, kontakta vården via 1177, läsa post i den digitala brevlådan Kivra och deklarerar hos Skatteverket. Enligt BankID hade tjänsten omkring 8,6 miljoner användare 2024 och cirka 7,6 miljarder användningar (identifieringar och underskrifter) under året. OSÄKERHETER OCH MYTER som markeras försiktigt i texterna: Åldersgränsen för att skaffa BankID varierar mellan banker – uppgiften om cirka 12 år gäller flera banker men inte säkert alla, så man bör alltid kontrollera hos sin egen bank. Antalet användare och antalet användningar per år ändras hela tiden och skrivs därför ungefärligt ("omkring", "cirka"). Listan på banker kan förändras över tid och anges inte som slutgiltig. Påståendet att "alla i Sverige har BankID" stämmer inte – en del personer saknar e-legitimation, vilket Riksbanken lyfter fram kan göra vardagliga digitala ärenden svårare; detta beskrivs neutralt. Stavningen varierar: varumärket skrivs "BankID" medan t.ex. svenska Wikipedia använder "Bank-id". Äldre BankID-versioner fasas ut och appen kan sluta fungera på vissa äldre mobiler, men exakta datum anges inte som fasta fakta.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.